

Datum
2021-01-15

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2020-1491

Yttrande

Till
Justitiedepartementet

Remiss från Justitiedepartementet - En utökad möjlighet att söka efter vapen och andra farliga föremål (Ds 2020:23) Ju2020/03934

Sammanfattning

Malmö stad har av Justitiedepartementet beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian *En utökad möjlighet att söka efter vapen och andra farliga föremål (Ds 2020:23)*. Malmö stad ser i grunden positivt på möjligheten till ökade befogenheter för polisen att i förebyggande syfte kunna göra husrannsakan för att beslagta vapen och andra farliga föremål. I sammanhanget vill Malmö stad dock poängtera vikten av att i händelse av husrannsakan säkerställa barnrättsperspektivet samt andra perspektiv kopplade till integritet och diskriminering.

Yttrande

Malmö stad ser att ökade befogenheter för polisen att i förebyggande syfte göra husrannsakan, i enlighet med de förslag som finns i promemorian, skulle kunna främja det preventiva arbete som bedrivs för att minska grova våldsbrott i Malmö, bland annat inom ramen för *Sluta skjut*.

Samtidigt kräver utökade befogenheter försiktighet, inte minst utifrån barnrätts- och integritetsperspektiv. I promemorians konsekvensbeskrivning diskuteras barnrättsperspektivet främst utifrån förslaget om utökade möjligheter att använda tvångsmedel mot barn som misstänks utnyttjas i brottslig verksamhet. Utgångspunkt tas i barnkonventionens artikel 16 som fastställer att barn inte får utsättas för godtyckliga eller olagliga ingripanden i sitt privat- och familjeliv, sitt hem eller sin korrespondens. Slutsatsen som dras i promemorian är att även om barn i något större utsträckning kan komma bli föremål för tvångsåtgärder med den föreslagna lagstiftningen, så övervägs detta av förslagets positiva effekter genom att barn i högre utsträckning än idag bedöms kunna skyddas mot att dras in i tidig kriminalitet. I promemorian tydliggörs också att tvångsmedel ska tillämpas restriktivt, i synnerhet gällande barn under 15 år. Enligt promemorian kan detta också leda till viktiga signaler till de sociala myndigheterna om att ett barns förhållanden kan behöva utredas närmare, och att åtgärder kan behövas för att bryta en utveckling som kan vara destruktiv för barnet. Mot bakgrund av detta görs i promemorian en bedömning av att förslaget är förenligt med barnkonventionen.

Malmö stad delar uppfattningen att effekten av författningsförslagen kan komma få en positiv effekt för barn som utnyttjas för kriminalitet, och att förslagen medför minskade incitament att använda barn i kriminellt syfte. Samtidigt saknas en fördjupad analys av de effekter som författningsförslagen kan få för barn som inte själva misstänks utnyttjas i kriminell verksamhet. Barn som befinner sig i en miljö där husrannsakan görs riskerar att utsättas för trauma eller andra psykologiska påfrestningar, varför det är av stor vikt att extra försiktighet vidtas i de fall barn – i synnerhet yngre barn – misstänks befinna sig i den miljö där husrannsakan ska göras. I sammanhanget är det viktigt att belysa att det inte uteslutande är barn till brottsmisstänkta som behöver tas i beaktande, utan även yngre syskon eller barn som av annan anledning vistas i den miljö där husrannsakan görs.

Att förslaget om en något utvidgad möjlighet att använda tvångsmedel mot unga kan få till följd att fler barns förhållanden kan behöva utredas närmare av socialtjänsten bedömer Malmö stad vara av stor betydelse för kommunen och det preventiva och grundläggande barnrättsarbete som bedrivs inom socialtjänsten. Att orosanmälningarna överlag ökar till följd av de utökade befogenheter som föreslås bedöms som en viktig effekt som kan stärka både det våldsförebyggande arbetet i stort, och arbetet med att värna barns fri- och rättigheter.

Vidare görs i promemorian bedömningen att författningsförslagen inte medför några skillnader mellan kvinnor och män. Malmö stad saknar dock ett intersektionellt perspektiv i konsekvensanalysen, där hanteringen av möjlig förekomst av diskriminering hade kunnat belysas.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

Sverigedemokraterna avser lämna in en skriftlig reservation.